

ТУСПАХ

НУРЛАТ РАЙОНЁН ОБЩЕСТВЅПА ПОЛИТИКА ХАСАЧЁ
ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА НУРЛАТСКОГО РАЙОНА

Хаҗат 1931 сұлхи июльн
9-мәшәнге тухма пуҗланә.

№13
(4582)

1998 сұлхи февраль (нарәс)
уйәхән 4-мәшә, юнкун

Паләртнә
хакна.

Тутарстан Республикин Президентчән УКАЗЁ

Нурлат районән тата Нурлат хулин
администрацияе сиччен

Октябрь районән Нурлат хулине республикәна пәхәнса тәракан хула категориене кертнипе тата Тутарстан Республикин Конституцияен 130-мәш статийн 2-мәш пайеппе киләшүллән сапла йышанатәп:

1. Нурлат районән тата Нурлат хулин пәрлештернә администрацине йөркемелле.
2. Указ әна алә пуснә кунран вәя керет.

Тутарстан Республикин Президентчә М.Шаймиев.
Хусан, Кремль. 1998 сұлхи январән 24-мәшә.

Тутарстан Республикин Президентчән УКАЗЁ

Нурлат районән тата Нурлат хулин администрацияен пусләхне сирәплетессе сиччен

Тутарстан Республикин Конституцияен 111 тата 130-мәш статийсемпе киләшүллән сапла йышанатәп:

Нурлат районән территорияенче республикәна пәхәнса тәракан администраци-территорилиә икә единица йөркеленипе Фатих Саубанович Сибгатуллина йышанакан должнорен хәтарса, әна Нурлат районән тата Нурлат хулин администрацияен пусләхне пулма сирәплетмелле.

Тутарстан Республикин Президентчә М.ШАЙМИЕВ.
Хусан, Кремль. 1998 сұлхи январән 24-мәшә.

Хаҗатсемпе журналсен сәнә тиражәсем сиччен эфир 1997 сұл вәсленичене пәлтәмәр.

Редакци коллективә вулакансене шанни үрре тухрә - 1998 сұлхи январь уйәхәнче "Дуслык" хаҗатпа уән икә дубляжән пәрлехи тиражә 10714 экземпляра ситрә, ку вәл пәлтәрхи январь уйәхәнчен 1000 экземпляр ытларах. Малашне вәл татах та үсәха, мәншән тесен пирән хаҗата хәт хәш уйәхран та сырәнса илме пулать.

Хаҗатән керкуннехи номерсенчен пәринче сырәнтарассине активлә йөркеленә сыхән уйрәмәсене

Сәнтерүсәсене - парнесем

парнесем пама шантарнәччә. Паллах әнтә, редакци коллективә халә сыхән уйрәмәсемсәр пултараймасть: вәсем сырәнтару йөркеләсә, хаҗата вулакансене салатса парасә, пирәнне, хаҗатсәсемпе хисеплә миссие - вулакансене сәнә хыпарсемпе паллаштарассине пурнәсләсә.

Эрнекун Нурлатри районти сыхән узе-ләнче сыхән уйрәмәсен начальникәсем - хуларисем те, ялтисем те, управлени аппарачән әсченәсем хәйсен йәлана кәнә әслә каласәвне ирттерме пустарәнчәс. Пирән редакци коллегийә район хаҗатне сырәнма уйрәмах тәрәшса агитациленисене парнесем парас тесе сав

майпа уса курчә те. Вәсене Гайтанри сыхән уйрәмән начальникә Мария Степановна Фомина, Пулеркуләнчи - Галина Филипповна Маланчева тата Пухтеләнчи Юлия Геннадьевна Романова илчәс. Сәк ялсенчи килсенчен район хаҗатне 68-78 проценчә сырәннә. Итогсене пәтәмлетнә чухне критерисем нумайччә: халәх сәраләхә, сырәннисен проценчә, вәй хуни тата ытти. Сәмахран, М.С.Фомина сыхән уйрәмән начальникән тивәсәсене пурнәсләт, кәнтәрла хысән киләрен почта салатать. Г.Ф.Маланчева сыхән системинче 1982 сұлтанпа әслет, вәл пите тәрәшуллә та аста, Ю.Г.Романова кил-сүртне тытса тама

та, ачисене пәхма та әлкәрет, район хаҗатне вара Пухтеләнче 170 киләрен 132-шәнче сырәннә. Ытти ялсем те унран тәсләх илсенччә.

Парнесем, чәннипех паләртатпәр, илемлисем, хуҗаләхра пите кирлисем, хакәсем те йүнә мар. Кәскен каласан, ют сәршывра туса кәларнә йәла техники: фритурница, уютю та та электрочейник. Чапа тухнә фирмәсен сәк япалисемпе хәрарәмсем вәрахчен тата шанчәклә уса курсаса шанатпәр. Эфир конкурс сәнтерүсисене сәламлатпәр, вәсен әстешәсене те сапла хавхаланса әслеме әнәсләхсем сунатпәр.

Вулакансем ялан пирәнне пуләр!

пурнәсәпе, вәренәвәпе, әмәчәсемпе паллашгарчәс. Залра ларакансем пурте вәсене кәсәкланса, тимлән итләрәс.

Кәсән иккәмәш пайәнче тәрлә вәйәсем, конкурссем пулчәс. Шкулта вәренекенсем хәйсен асла юлташәсемпе әмәртрәс. Бйтусем сине тәрәс хуравсем пама тәрәшрәс, юрәсәсемпе ташәсәсен конкурсәсене активлә хутшәнчәс.

Ф.АХМАДЕЕВА.
Анат Нурлат ялә.

Аса илгеретпәр: Гакиль Сагировән фондне уснә

Пирән ентеш, поэт-инвалид Гакиль Сагиров 60 сұл тулгарнә юбилей сывхарнә май февралән 15-мәшәнге паләртнә мероприятисене ирттерме укса пухас тата поэта пурләх енчен пуләшас тәлләвпе фонд уснә. Пәрремәш вноссем те пур әнтә. Вәсене 1-мәш номерлә шкулта вәренекен Алсу Ибрагимова тата УПРП поварә Рушания Абдрахманова, Минхарис Минхатыпович Сафин пенсионер, Розалия Касымовна Валиева (4-мәш номерлә школ) панә. Сәк пархатарлә әсе хутшәнас текенсем районта тухса тәракан хаҗат редакцийән реклама пайне килме пултараәсә, вәл кашни кун, (шәматкунша высарникунсәр) 8 сехетрен тыганса 17 сехетчен әслет.

КУН хысән КУН

Комитет урәх вырәна куснә

Потребительсен прависене хүтәлекен районти комитет район администрацияен сүртәнчен Школьная урамәнчи йәла сүртне куснә. Вәл маларах

свитерсемпе шарфсем сыхакан сәрте, иккәмәш хутра вырнашнә. Унта әслекенсем лайәх юсав сиччен әмәтленәсә.

Уйрәласси чакнә

1997 сұлта район администрацияен ЗАГС пайә 671 ача суралнине регистрациленә. Сәкән чухлә Альберта Динара, Кирилла Настя сурланә. 1996 сұлта ачасем нумайрах суралнә - 693. Мәшәрланәва түпере пилләсә теҗсә те, сапах ЗАГС әсченәсем 397 мәшәра пилленә - сәмрәксене те, ытла сәмрәках маррисене те. 1995 сұлта

мәшәрсем кәнт сахалтарох пәрлешнә - 389. Иртнә сұл сахалтарох уйрәлнә - 202. 47 арсын хәйсем ашпә пулнине йышәннә, 12 ачана усрава илнә, 11 сын хушаматне, ятне тата ашпә ятне уләштарнә. 794 сын вилнине регистрациленә (1996 сұлта - 833).

Сәнә хыпарсем

"Докторский" сәкәр

Нурлатри сәкәр завочә хәйән ассортиментне анләлатнә - тата тепәр издели - "Докторский" сәкәр пәсәрме тытәннә. Ыттисемпе танлаштарсан, вәл усәллә микроэлементсемпе пуян продукт. Вәл пыршә чирәсемпе чирлекенсемшән, веществосен улпәнәвә пәсәлнине асапланакансемшән

уйрәмах усәллә. Ку вәл - шултра авәртнә сәнәхран пәсәрнә, 200 грамм таякан сәврака сәкәр. Унән составне шыв, белок, сү, хәвәрт прәлекен углеводсем, органикәлла кислотасем кәрәсә. Сәкәр пәсәренекенсем "Докторский" сәкәра кәнәвә пәсәлнине пуласса шаңасә.

90 ран 84-шә

ОСТОН районти Советчәшән январь уйәхә пите кәткәс пулнә. Кунта машинапа сүреме юрәтанакансем 30 сын тата

"Д", "Е" категориене илс тәлләвпе 60 сын вәреннә. 90 сынран 84-шә экзаменсене әнәслә парса, удостоверени илнә.

СТУДЕНТСЕМ - КАНИКУЛТА

Вәренсе тухакансене школ сүлсерен ыра канашсем парса асатать. Сәмрәксем умәнче сивәч бйтусем тәрәсә: мәнле профессиси суйласа илмелле, кам пулмалла? Вәсенчен чылайәшә хәйсен пурнәс сүлне тупни вара пите савантарать. Халәхи вәхәт тәлне пирән Анат Нурлат яләнчи шултан вәренсе тухнисем Хусанти, Сыранси Чалләри, Аль-

метьевскри, Чистайри, Пәкәлмәри, Димитровградри, Самарти асла вәренү заведенийәсенче малалла вәренәсә. Экзаменсем панә хысән вәсем каникула таван яла киләсә. Кәсәл вара школ вәсен пушә вәхәтне усәллә ирттерә тәлләвпе "Мәнле пурәнатән, студент?" темәпа кәс йөркеләрә. Хаваслә та пурнәса юрәтакан студентсем хәйсен сәнә

Тупайшсене шутламалла е Каллех декларацисене сырас ыйту синчен

- Гумер Ахметвалиевич, декларацисене памалли синчен эфир пёрре мар сыргамар ёнтё, анчах та сак ёс пёлтерёшне аялман сынсем халё те сахал мар-ха...

Пёрремёшёнчен, кирлё чухлё аялмантар-мастпяр, иккёмёшёнчен, хушма налук тўлемелёх укца илеймен граждансем сак темпа сырнә статьясене вуламащё куран.

- Налук хуракан сумма мён чухлё, декларацисене камән сырмалла, хәшён вара пәшәрханма сәлгав сук?

Юлашкынчен пусләпәр. Тупайша тәп ёс ыраёнёнчен (ёс кёнеки ыраёнё) ёс укцие илекен граждансем, султалак хушшинче тәп ёс ыраённе улаштарнә пулсан та, илекен тупайш каләпәшне пәхмасәрах, деклараци сырмасщё. Тёрсрех каласан, вёсемшён сак ёсе хәйсем ёслекен предпряти е организаци бухгалтерийё пурнәсләт.

Ытти граждансем вара султалакри пёрлехи тупайш синчен шухәшпалла. 1997 султа тытса юлнисемпе кәларнисем хыссын чи пёчёк ставка 12 миллион тенкёпе танлашнә. Граждансем тәп

Граждансем кашни сулах апрелён 1-мёшёнчен кая мар налук органне тупайсем синчен деклараци памалли паллә ёнтё. Сынсем сакна тёрлёрентуса ыращё: пёрисем йёркеллё те вәхәтра, теприсем шүт ыраённе йышайнащё, вищёмёшёсем вара лайах аяланса тата пёсе тәрсан та доку-

ментсене нама васкамащё. Сапах та декларацие сырмалли йёркене пёлменнисем те пур. Саванна та эфир сакән синчен тёллө аялмантарса нама Нурлат районёнчи патшаләх налук инспекцийён начальникён Г.А.МИННУГАЛИ-ЕВРАН ыйтмәр.

ёс ыраёнсёр пусне, урах сёрте те ёслесщё, вёсен икё (вищё е ытларах) сёртен илнө пётёмөшле тупайшө налук хунин мёнпур сәмәлләхёсене шутласа кәларнә хыссынхи ставкәран пысак мар пулсан, вёсем, паллах, декларацие сырмалла, Пётёмөшле тупайшө 12 миллион тенкёрен иртет тмен граждансем деклараци сырмасщё. Сапах та кун пек чухне тупайша тёрес шутлани кирлө. Ку пёрремёшёнчен. Иккёмөшёнчен, султалак хушшинче тәп ёс ыраённе улаштарат, сапах та пёр ыраёнта кәна ёслет пулсан, сав сын ытти тупайша ытти сёртен илме пултарат. Сакәнта тупайш сумми 12 000 000 тенкёрен иртет пулсан, декларацие сырса памалла. Ытти тупайшөн шутне пурләх ёнчен пулашши, парнесем, призем, дивидендсем, лотереяпа выласа илнө кёресщё. Хваттере е урах пурләха сутнә тупайш

та султалак тупайшө сумне хушәнат. Деклараци тәратма тивёс тепёр ушкән - предпринимательсем. Сапла вара, деклараци тәратма тивёс сынсем саксем: 1) тупайша темисе сёртен ёс укцие илекенсем, мёнпур сәмәлләхёсене кәларнә хыссын сав сумма 12 миллион тенкёрен иртет пулсан; 2) тупайша тәп ёс (пёр) ыраёнёнче ёс укцие тата ытти сёртен илекенсем, сәмәлләхёсене кәларнә хыссын пётёмөшле сумма 12 миллион тенкёрен иртет пулсан; 3) предпринимательсем (илекен тупайш каләпәшне пәхмасәрах).

- Налук хурасинче мөйле сәмәлләхсем пәхса хәварнә?

Тупайш тәраһ илекен налука сын тата сула ситмен кашни ача пусне ёс укцинчен чи пёчёк ёс укцин суммине тытса пыни кёрет. Сакна кашни ёсчен пёлет. Инвалидсен ёс укцинчен илекен сум-

ма тата пысакрах. Кунсәр пусне, нумайәшө асәрхаман тата тепёр пысак сәмәлләх пур. Вәл суртсене тата дача сурчёсене уйраёмән тәвакансене тивет. Такам сак объектсене тума тыгәннә пулсан, вәл хәйён тәп ёс ыраёнёнчи бухгалтерине сакәнна сыхәннә тәкаксем синчен справкәсем тәратат. Сак суммәран тупайш тәраһ илекен налука шутласа налук илемесщё. Тёслөхрен, сирён султалакри ёс укци 12 миллион тенкё пулсан, эфир сурт тума строителство материалёсене 10 миллион тенкөлөх туянни синчен справка илсе килсе парсан, тупайш тәраһ илекен налука 2 миллион тенкёрен сөс тытса юласщё. Эфир пёлтөри справкәрсене хәвәрән бухгалтерине вәхәтлә параймарәр пулсан, вёсене налук инспекцине декларацие пёрле илсе пыма пултаратәр. Паллах ёнтё, ку сурт

тәвакисе тәкакланнә укца-тенкө пётөмпөх сапаланнине пёлтермест, сәмах 5000 чи пёчөк ёс укци чухлө суммәна тавәрни синчен пырат. Сак сәмәлләха вищө сула парасщө.

- Сапла майпа, декларацие сырмалла е сырмалла маррине кашни хәй паләртма пултарат. Тупайш синчен сведенисем сире астан парасщө?

Договорпа е вәхәтләха кәна ёслекенсем синчен предпритисемпе организациен бухгалтерийёсем пёлтересщө. Ку сведенисене маргән 1-мөшөччен тәратмалла. Списокра 100 сын ытла пулсан, дискета памалла. Тата сакна тимлөх уйәрмалла: кәсалтанпа сведени ала илнө укца синчен сөс парасщө, пёлтөр әна тўлемен пулсан, ку сведенисем тепёр сула юласщө.

- Декларацие сырассинче мөйле те пулсан сөнөлөхсем пур-и?

Чи малган, деклараци форми улшәнчө. Вәл 12 листаран тәрат. Кашни страницине налук хуракан уйрам тупайша халлапнә. Саванна та, темисе тёрлө тупайш илекен гражданинән темисе страницә сөс сырмалла, темисе бланк сырмалла тесе хәраса тәмалла мар. Декларацие пичет сәпәллийёсемпе сырмалла. Әна панә хыссын пёр уйәхчен гражданин унти даннайёсене тўрлетме е улаштарма, е сөнө деклараци тәратма пултарат.

Тёрөслөв хыссын налук тўлекен хәйён тупайшө чакарнине, налука пётөмпөх тўлесе татманнине е ытларах тўленине паләртсан, июлөн 15-мөшөччен сак гражданинән уйәрмәләха тўлемелле, иккёмөш төслөх вара-налук органё уйәрмәләха тавәрса памалла.

Тупайш декларацие тәратман е вәхәтлә панман, е тупайша чакарса тәратнә граждансем тёлөшпө тёрлө суммәллә штраф санкцийёсем хурөс.

Р.ГИЛЬМУТДИНОВ
калашнә.

"Кәсалхи хёл тухәшшән ёслет",

хуравларё Чулпан метеостанцийён начальникё Н.А.Тафеев эфир кәсалхи хёллен атмосфера сәнталәкөн уйәрмәләхёсем синчен панә ыйту сине. Сывләшпа сёр температури, нүрөкөн даннәйёсем пирён ыраёнти "гидрометцентрта" 1939 султанпах упранащө иккен. Метеостанци начальникё сәнталәк синчен кәмәлшах каласа пачө. Даннәйсем тәраһ, декабрь уйәхөн пёрремөш вунәкунләхөнче сывләш температури талә кри ушәнавө - 2,2 градус, иккёмөш вунәкунләхөнче 2,5 градус сивөтнө. Вищёмөш вунәкунләхра температура сасартәк улшәннә, ун хыссын 3,3 градус ашәтнә. Сакә январь уйәхөнче те паләрчө,

пёрремөшвунәкунләхра сывләшән вәтам температури - 7,2 градус, сакә нормәран 5 градус ашәрах. Иккёмөш вунәкунләхра сывләш температури 15,2 градус пулнә, урахла каласан, нормәран 1 градус аяларах.

Кәсалхи хёлле юр нумай сурө. Юр сийё январён иккёмөш сурринче вәтам кәтартуран чылай сўлө: 23 сантиметр ыраённе 40 сантиметр. Танлаштарса пәхма: пёлтөр пурө 15 сантиметр. Сёр кәсал 41 сантиметр тарәнәш шәннә. Пёлтөрхи январь уйәхөнче вәл 145 сантиметра ситнө. 1971, 1980 сулсенче сёр шәннин чи пысак кәтартәвө - 149 сантиметр.

Даннәйсем тәраһ, январь кётменлөхсемпе

пуян. 1997 сулхи сак уйәхра сивөсем 48 градуса ситнө. Январь уйәхөнчи чи пёчөк температура 1942 султа пулнә: сывләш температури - 50 градуса ситнө. Сав вәхәтрах январь уйәхөнче тумлам тумланә сулсем те пулнә. Төслөхрен, 1970, 1971, 1992 сулсенче термометрти ртуть +4 градуса хәпарнә. Кәсал та вәл +2 градуса сити сөкленнө. Сивө сәнталәк ыраённе каллех ашши килесе пёлтересщө.

Кәсалхи хёл ләпкә, сүтсәнталәк инкөкөсемсёр иртет, сакә вара чи кирли. Температура, юр суни - пурте тухәшшән ёслесщө, - тесе вёслерө хәйён прогнозне метеостанци начальникё.

С.НУРУЛЛИНА.

"Зорькәри" Ирина

Паллашяр: эфир үкерчөкре куракан хөр нефтьне газ кәларакан "Нурлатнефть" управленийён "Зорька" сөт-су комбиначён лаборантки Ирина Петрова. Кунта вәл комбината уснә кунранпах вәй хурат, хушәләхсенчен илсе килнө сөтөн йүсөклөхне, суләхне тата сәраләхне тишкерет. Ирина хәйөн тивөсёсене тўрө кәмәлпа пурнәсланине паләрсә тәрат.

Н.Азизов сәнүкерчөкө.

"КАМАЗАН" СӨНӨ СӨЛӨ

Кәсал Сырчаллинчи автомобиль тәвакан завод хәйөн таварне икө хут үстерме паләртат. "КамАЗ" грузовиксене - 23,5 пин, пёчөк лигәжлә "Окасене" - 24 пин кәларасси тата 400 миллион тенкөлөх ытти продукция тәвакисе предпритиере ёслекенсен планне кёрет. Экспорт та аталанат - паянхи куна заводән вищө пин грузовик кәларма заказ пур, пёлтөр сөршыва 800 автомобиль сөс сутнә.

Иртнө сул "КамАЗ" тәвакансем шөн аясләх пулмарө. Завод 12,5 пин грузовик сөс кәларнә. Производство хәвәртләхне үстернисёр пусне, унән тәкакөсене те чакарма планланә сак султа. Анчах тата тепёр чәрмав пәшәрхантарат, - "КамАЗсем" халө те хәй хакөнчен йүнөрөх сүтәнащө.

Пурте пёрле тәрәшса

Мичурин ячәле хисепленекен хуҗаләхри Печәк Хамашла яләнче ёнесене кәкармасәр усрама куҗарсан тата шведсен апаратчәсем ырнаҗтарна сумалли ятарла пех оборудованилесен, сәт сумалли агрегатсен операторён тивәсәсене кам пурнаҗлә-ши, тесе пуҗватма тур килмен - ятарла пелу туянна Анатолий Ефимов (үкерчәкре) механик ку ёсе пите лайах илсе пырасси ширки никам та иккәленмен. Ҙапла пулна та. Механизатор та, механик та пулса вай хуна сын техника кенеке тәрәх кәна пелмест вет, саванпа та Анатолий Петрович сөнө выранта сұхалса кайман. Сәвакан залра йвәрләх сиксе тухсан вәл яланах кунта. Кирлә пулсан дояркән тивәсәсене те пурнаҗлама хатәр, мәнле-хамсәр: сак кәткәс апаратан вәртәйләнчәсене ху алпа илмесен, ытти-сене мәнле әнлантарәнха. Кунти дояркәсен ёсә те мухтава кәна тивәслә:

П.Азизов сәпүкерчәкә.

сөнәлле пәр уйах каялла сәс вай хума тытәннә пулин те, пите тәрәшәсә. Валентина Николаевна Романова Мария Николаевна Кульметьева кунта ялан ёсәлекенсем шутланаҗсә, Лия Дмитриевна Винокурова вара ёсене улашпаканә. Пәрремәшәсен мәшәрәсем те кунта ыльәх пәхахансем пулса вай хураҗсә - Константин Аркадьевич тата Юрий Арсентьевич ёнесене апат параҗсә,

вёсен айне саракан улама улашпаканә. Сак пысакан мар коллектив Печәк Хамашләра йеркәленнә "Агрокультура" кооперативән пәр звени сәс пулса тәрәт. Нумаях пулмасть йеркәленнә пулсан та вәл пите сирәп, тәрәклә пулни куранат. Ку вара ёс кәтәрәвәсенче пәларәт. Чиешнери ёнесене суйласа вай хураҗсә - Константин Аркадьевич тата Юрий Арсентьевич ёнесене апат параҗсә,

семпе пәхма пуласан, вёсен продуктивләхә темисе килограмм үснинчен пурте тәләннә. Саванпа та хуҗаләхри тепәр ферма та сөнө технологи сине куҗарма хатәрленәсә. Ҙапла вёсем мичуринсем - чылай усалла ёсене пуҗаракансем, вёсене пәрне те ячәшәп, кәтарта тесе сәс тухмаҗсә, пусланине вёсәне ситерсе лайах кәтаргусем тума тәрәшәсә. Р.МУЛЛИН.

(Вёсә. Пусламәшә 11-12-мәш номерсенче).

- Шап пул! - хыттан кәшкәрчә Алексей Иванович. - Эпә пурнаҗа тәрәс пуранса ирттерәтәп. Вәрламан, сыннан пурләхне хапсанман, пат-

пәхрә. Славик, ашпәне сәнаса ларнаскер, сәмах хушмасәр чәтаймарә.

- Импорт. Вёсәне туянма миллионсем кирлә.

Алексей Ивановичән сәнә сугалчә:

- Тәрәс, Славик. Миллионсемсәр ёс тухмасть.

Аста йәнәшрәм-ши?

КАЛАВ

пәләхәнне йәкәртман. Ак аялпәсә, ак хуҗасә тесе шикленмен, чәтремен, куҗа тартман. Ҙәмьере эпә хуҗа пулна, сан пек арәмун пушмакә айәнче пурәнман, никам умәнче те йәпәлтатман, пуҗа пәкмен, тәрәс пурнаҗпа пурәннә.

- Чарән, Хөветәр. Агтене хисепле, чысна ан сұхат, йәкленгерәсә санән сәмахусем.

- Мәншәп чарәнмәла-ха Хөветәрән, - упәшкән хутне кәчә Анна. - Эпир сыннанне вәрламашпәр.

Хөветәр арәмне хай хутне кәнәшәп пуҗне сәлтәс тав турә. Хәнисем сине куҗ айән пәхса коньяк кәленчине ярсә тытрә.

- Ан хыпалан, Хөветәрәм. Кәшп канса илер-ха, - чәвәлтәтрә Анна.

Мәшәрә кәленчине сәтел сине лартрә, аялпәп арәмне тинкерчә, сылтәм аллипе хәлхине сәтәра пусларә. - Каҗар, "хисеплә" атем. Эсә хәвән тәрәсләхупе ялан кәмәла пәсәтән, - шәл витәр сәмахәсене сәрхәнтәрчә Хөветәр.

- Эпә сынләха ниҗсан та сұхатман, сұхатмәп та. Харампырсене, вәрәсене, спекулянтсене, халәх шүчәпе сұ сүнчә ишекенсене, халәх тирне сәвекенсене пиллә, пилләтәп, пилләтәп те. Вёсәне тәрә шыв сине кәларнә, кәларәп та, - кәсса тәтрә Алексей Иванович, сәтел хушшинчен тухса. - Каҗару ытатәп. Мәкәрлантакас килет. Урама тухас. Пүләмри сывләшә пәсәс килмест.

- Ан хыпалан-ха. Пырәсене кәшп чүхәсе илер-ха, унтан ялти уҗә сывләшәпә киләне тухәпәр, - чарчә ашпәне ывәлә.

Алексей Иванович тепре калаттармарә, ыранне ларчә. Пурте, унсәр пуҗне, черккисене пушатрәс. Кәләсу шәпланчә. Кәшнәх темән шухәшпәтә. Алексей Иванович чаплә сәтел-пукана, стенкәна, серванта темәлсә

Вәл туянә. Хәш аләкран кәмәллине, хәшәнчен кәялла тухмәллине, кәма сұламәллине, йәпәлтатмәллине витәр пелет.

Ку Хөветәре пиләнчен сугәлтәртәнах туйәнчә: - Эпә тупма пултарнинче мән начарри пур вара?

- Эсә мар, япала чури, тупаканни. Пурне те арәму майлатә. Аста аләсем ёсә тума пәлнәпе, сынсәне ыра тунипе мухтанмәлла, анча тәнлә-пуслә сын вёсемпе те мухтанмасть, шәпәрт сүрет.

- Кәлпәх хай юррине юрлатә. Ситрә. Йәләхтарчә.

- Ан чәркәш, ләплан. Эпә ас панисене, ачам, эсә аша хывман иккен, вёсем чәру варрине кәрсә ырнаҗман сав. Хам аялпә. Тахәш вәхәтра эсә тәрәсләхрән пәрәннине, кукар-макар сукмакпа утнине сисеймен. Кәла-ха, ывәләм, мәнә вәрәнтән ачусене? Тарламәсәр уҗә шәкәлчәме-и? Пуян хәрәпе ывәлна мәшәрлантакама-и? Хәрне пуян йәкәлә качча тухма-и? Апла пулсан кам халәхшән ёслә, кам йәна тәрантарә?

- Ситә, атте, ситә. Хам мәнле пурәнас тетәп, сәпла пурәнәтәп. Ачамсене савнах вәрәнтәп. Эпә сан кәмәлна килмәстәп пулсан, акә аләк уҗә, тәр та тухса шәвән ман патран.

Алексей Иванович ерипен ура сине тәчә, тутисем чәтрерәс, куҗәсем хуралса килчәс, сән-пичә шура пир евр шурачә, аллисем сывләшә темән хыпашарәс, сәварне карса хәвәрт-хәвәрт сывларә. Сәсартәк тайәлчә те ураине мелсәр тәшәрәлсә үкрә.

Ашпә патне чи малтан Вера ситрә, унан пуҗне сәкәрә, кәпин тәмисене вәсәртрә те чәрине массаж тума пусларә. Анна кухнәна вәрхәнчә, стаканпа шыв, табләкәсем илсе килчә. Славикпа Евгений пәрне-пәри тәрткәлесе урамәлла ыткәнчәс, ялти фельдшера чәнен килме мәнпур вәйран чәвтарчәс.

Н.ПАЙМУРАТОВ.
Сарәмсан районә,
Сәнә Йәлмәлә.

Ыйту - хурав ? ?

Ашәшән түлессинчи уйрамыла

Тутарстан Республикин министрәсен Кабинечә 1997 сұлхи февралән 4-мәшәпче йышәннә 104-мәш номерлә Постановленипе киләшүллән аша энерги запәсәсемпе тухәслә уҗә кураһ тата хвәтгерсене ашәпа тивәстерәс тәләшпе паракан услугәсемшәп халәх түлессин механизацине лайәхләтәс тәләшпе Тутарстан Республикин министрәсен Кабинечә 1997 сұлхи июнән 30-мәшәпче йышәннә 530-мәш номерлә "Пурәнмәлли суртсене ашәпа тивәстерәшәп пайласа түлессин сүнчен" положени сирәпләтнә.

Мәншәп пәр пекәх лаптәклә хвәттерсенчә пурәнакансем ашәшән тәрәлә сумма түләсә? Тәрәс-и сәкә? Ашәшән мәнле йеркәне түләмәлме?
Сак ыйтәва эпир Нурлатри ашә сечәсен предпрятийән инженерне В.Е.ВЫРДИНА-НА патәмәр, вәл сәпла хуравларә:

рне ашәтәссин (кашни сурт валли уйрәм) тата вәри шыва тәп системәран парәссин (пәр сын пуҗне уйәхра шутран) дифференциаллә тарифсене пәлартаҗсә. Пайласа түленә суммәна 1997 сұлхи октябрән 1-мәшәпчен илме тытәннә. Пурәнмәлли сурта ашәтәшән түләве сұлтәләк тәришәпәх пәр пек пайсемпе илсе пыраҗсә. Пәтәмәшпә лаптәкән пәр тәваткал метрне ашәтәшән илкен пәр уйәхри тарифне (с.от.мес.) сак формуләпа шутлаҗсә. С.от.мес.=С1Гкал х Q от.мес.норм., кунта С1Гкал - 1Гкал.т (энергин) хакә Тутарстан Республикин министрәсен Кабинечә 1997 сұлхи февралән 4-мәшәпче йышәннә 104-мәш номерлә Постанов-

ление тәпә хурса 1Гкалшән - 47300 тенкә. Q от. мес.норм. - пәтәмәшпә лаптәкән пәр тәваткал метрне пәр уйәх ашәтәшли норма тивлә ашә энергийә, аша ураһ формуләпа шутлаҗсә. Тәрлә суртсенчи пурәнмәлли пүләмсен пәр тәваткал метрне ашәтәшән түлессин ставкаине шутланин икә тәсләхне пәхса тухәпәр. 1) пурәнмәлли 5 хутлә сурт - тул энчи кәләпәшә 14854 кубла метр. - суртри пурәнмәлли пүләмсен пәтәмәшпә лаптәкә 3881,9 тәваткал метр. - суртан танлашпәруллә ашә характеристика 0,37. 1Гкал хакә 47300 тенкә. Кирлә расчәтсене тунә хыҗсән Q от.мес.норм 0,0162 чухлә пулни куранат

(уйәхри 1Гкал тәваткал метр). 5 хутлә суртри хвәттерсен пәр тәваткал метрне ашәтәшән кашни уйәх тарифә 766 тенкә шутланат. 2) 2 хутлә суртра, енчен те V=2780 кубла метр, S=604,7 тәваткал метр, G=0,5 пулсан уйәхри пәр тәваткал метрән С от.мес.норм.1244 тенкә шутланат. Кәскән кәласан, уҗә куракан түлессин пәтәм сурт ашә сұхатнинчен килет, саванпа та 2 тата 5 хутлә суртсенче пурәнмакансем түлессинче уйрамыла пур. Кирлә ашә пәтәм лаптәк сине пайланат, сәкәнтан вара 2 хутлә суртра пурәнмакансем пиләк хутрисенчен нумайрах түлени куранат. Ашәтәшли вәхәт иртсен пурәнмәлли сурта ашәтәшән түленине тепәр хут шутлаҗсә, сәкә юлашкә суммәна пәләртма кирлә, аша түлесе ситермәлде е ытлашши түленине хвәттерте пурәнмакансене тавәрса пәмәлла (мәләшне түлессин шутне кәртмәлә).

Зинън чечекёсем

Пүлэмри чечексем. Вёсем нумаях мар, анча та хёрлисем, саррисем, каваккисем... Тёрлёр чир-чёртен сиплекеннисем те пур. Хашёр шёл ыратнёран, теприсем - пёчёркёрех сурансенчен.

Чечексене ытларах хёлле пэхма пёлмелле. Тулта шартлама сивётёрсан та, хётёр чечексем лайэх ёсёрсёр, ыра шёршёр сарасёрсёр, куца илемлёрх кёресёрсёр.

- Асанне, паян мёлле шывпа шавармалла? Ыйтаты Зина мёрнукёр.

- Ху сырса пыни сине пэх, пёртри шывпа шаварма та юраты.

- Сахар яма юраты-и?

- Пёрер катаркяр. Сивётёр хуштарма пулаты.

- Эпёр чечексен сулсисене тасакатанпасатарса тухрам.

- Питёр аван, Зина. Хёррачак хирти чечексене те юрататы.

- Манан пёчёркёр хёвел! - тет вёл, сар чечексине ашшёр пэхса.

Нумайччен пэхсатараты Зина чечексем синчен тутла пылака пуштаракан вёллехурчёрсем сине. Еплерех правур ёслёрсёр вёсем. Питёр тутла та сиплёр вётпылта чей ёссери.

- Тен, чечексене мёлпёчёркёрен юратма амашёнчен, асламашёнчен вёрённёскер,

вёл вёсене те тёрк-тамал таптамасть. Хайён вёррам та хура сёрслёр пусёрвалли сёрсёр пысаках мар чечек кашёлёр таваты те-сёрхлахаты. Саванаты.

- Эпёр сёмёрт сёрскене ларсан турачёрсене хусакансене сивлетёрп, тет вёл. - Ан тив, ёсёр вёсеме, симёрсёр паччёр.

Кама та пулин парне-леме Зина хай чечексем таваты. Нумаях пулмасть асламашён сурална кунне палёртрёрсёр. Мёрнукёр айна хай тёрлёр-тёрслёр хушсенчен тунай чечек пухине пачё.

- Тавтапуш! - терёр асламашёр мёрнукне чуп туса.

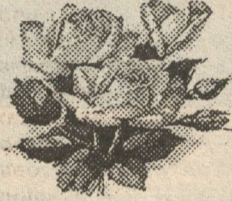
Чёрнаха та ку шанмасть

те, илемлёрхне те сёрхатамасть. Тепёр сулччен асламашён вёрран тёлёнчикавир сине кашни пэхмассерен ватёр сын хавхаланаты.

Сёрнё сулхи елка та Зина хай тунай чечексемпе илемлетёр.

Чечеке юратни айна ёкёрчёркёрсеме тума хавхалантартаты. Хулари ви-сёрмёрш шкулта иртно конкурсера унан ёкёрчёркёрсене тивёрслёрхак пачёрсёр. Зина ви-сёрмёрш класра вёрренет. Ёсёр, вёррен, тавралёхак юрат, хёрём.

Хёрв. САВГАЧЕВ.
Нурлат хули.

Улах юриссем

Тавтапуш аттепе аннене

Пасартан та илёр шур турилке пылне-суне нумай ситерчёр.

Тавтапуш аттене, ай, аннене:

Чёрси синче нумай сиктерчёрсёр.

Анкарти хысёрнче, нисёнлёрхре,

Пёр сар чечек ёсет хумханса.

Атте-анне синче, ырлёхра

Ман синчёр пёр ёсет хумханса.

Атте илсе пачёр кавак лаша,

Ёнперлесе пачёр чуп тесе.

Пехиллесе хаварчёр вёл мапа,

Асу-аннёр суртне тыт тесе.

Татрам кане кёрсе, татрам кёрсе,

Сёрл ту сине ларса суйларам.

Аттепеле анне пехиллёрхне

Шур пирне чёркесе усрарам.

Икёр те курница хире-хирёрсёр,

Кавакарчёрн сукран илем сук.

Атте-анне сёрчёр, ай, пысак сурт,

Хайсем килге сукран илем сук.

Шуратса та каснёр шур пёррене,

Аста сынсем кирлёр пурама.

Пирён нек те самрак ачасене

Ватёр сынсем кирлёр ёсёр нама.

Пухса вёркелекенёр Е.Илюшкина.

Хисеплёр вкладчиксем!

"Ак Барс" банк халёхран вкладсем йышанаты тата сакан нек вкладсем сёнет (тенкёре):

Вклад	Ставка (с ул-талёкри проц.)	Вкладн чир пёчёр сумми (тенкёре)
Пыкса иличчен "А"	5	-
Пыкса иличчен "ёс уксин"	28	-
Васкавлёр "Е" 15 куна	17	500
Васкавлёр "Г" 32 куна	18	500
Васкавлёр "П" 32 куна (пенсёрнерсем, инвалидсем валли)	28	300
Васкавлёр "Р" 32 куна (самрак сёмьёсем валли)	22	300
Васкавлёр "Б" 91 куна	22	1000

Вкладсене упрассин условийсеме синчен тёрплёрнрех перекет уйрамён ёсёнёрсенчен сак адреспа пёлме пулаты: Нурлат хули, Школьная урамё, 10. Телефон: 2-22-50.

Хисеплёр клиентсем!

Пирён банкра сире тимлёр тивёрсёртерчёрсёр, касёклантаракан ёйтусем сине хуравлёрсёр.

TV - ПРОГРАММА

СРЕДА, 4 ФЕВРАЛЯ
"ТАТАРСТАН"

7.00-8.00 "Чулпан"
18.35 Мультифильм
18.45, 20.45 "Жиһан"
19.00 "Сельские будни"
19.45, 20.45 Новости
20.00 "Сибай-Казан: дуслык кёпере"
20.30 "Ёлли-бёлли-бёу"
21.00 "Повестёр о первой любви"
22.40 "Кайгы-хёрсёртлёрсез нишлёрмен?" Рёшит Шиһап (R)

ЧЕТВЕРГ, 5 ФЕВРАЛЯ
"ТАТАРСТАН"

7.00-8.00 "Чулпан"
18.20 Мультифильм
18.30 Банк "Заречье" представлёрет...
18.45, 20.45 "Жиһан"
19.00 "Вопросы из записной книжки"
19.30 "Халык моңары"

19.45, 21.45 Новости
20.00 "ГАИ"-информ
20.15 "Агым" программасы
20.30 "Ёлли-бёлли-бёу"
21.00 "Иваново детство"
22.45 "Золотая легенда степей"

ПЯТНИЦА, 6 ФЕВРАЛЯ
"ТАТАРСТАН"

7.00 - 8.00 "Чулпан"
17.05 "Трудно быть богом"
18.45, 20.45 "Жиһан"
19.20 "Дин нём тормыш"
19.45, 21.45 Новости
20.00 "Тулган ай яктысында"
20.35 "Ёлли-бёлли-бёу"
21.00 "Жомга кён кич белён" Альманах
22.00 "В Госсовете Татарстана"
22.40 "Баскетбол, мы тебя любим!"

СУББОТА, 7 ФЕВРАЛЯ
"ТАТАРСТАН"

7.00 - 8.00 "Чулпан"
17.10 "Автомобиль, скрипка и со-

бака Клякса"
18.45 "Жиһан"
19.00 "Бизнес ТВ"
19.30 "Видеоспорт"
19.45 Новости
20.00 "Лики танца"
20.40 "Ёлли-бёлли-бёу"
20.50 "Музыкаль сёхифё"
21.15 "Зёлидё"
21.45 "Досье-02"
22.00 "Жыр бёйгесе-98"

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 8 ФЕВРАЛЯ
"ТАТАРСТАН"

7.00 - 8.00 "Чулпан"
18.20 Мультифильмы
18.30 "Под созвездием Лиры"
19.00 "ТОН"
19.40 "Автокалейдоскоп"
20.00 Ханым.
20.30 "Ёлли-бёлли-бёу"
21.40 "Донья нём без"
21.25 "Тормышым минем-театр"
22.15 "Чаплин навсегда"
22.40 "Телебуклет"

Ахметкино ялёрнчёр сурт сутанаты. Телефон: 5-14-74.

Хуралтёрвёлнчёр ватам шкул Юрий Валерьювич Ятманов ячёрне панёр А 0762621 номерлёр аттестата тёррёрс мар тесе шутламалла.

СПТУ патёрнчир никёлслёр сёр участкан пёр е икёр пёлёмлёр хваттерне хушса тёлесе улайшартатпёр. Телефон: 2-26-05.

Алла-аллан тытёрнса сарпёсма вёрентекер секция 14 султан иртнё ачасене пухатпёр. Телефон: 5-41-19.

ОСТО РС "В" категорилёр водитёрсене хатёрлекер курса вёренме чёнёт, хакёр - 1200 тенкёр; "ВС" - 1500 тенкёр, "ДЕ" - 1420 тенкёр. Телефон: 2-25-80.

ГАЗ-3309 (ГАЗ-53) сутатпёр, теинланёр. Телефон: 2-28-18.

1993 султа туса кёларнёр САЗ-3511 автомобиль (самосвал) сутатпёр. Телефон: 2-25-15.

Уйрам сурта (60 таваткал метр, мунча, нёрхрер, гараж, пусёр пур, газ кёртёрсёр) 3 пёлёмлёр е 2 тата 1 пёлёмлёр хваттерсемпе улайшартатпёр. Уйрам вариантсем те пулма пултарачёрсёр. Пионерская урамёлнчир 36-мёрш суртра ёйтса пёлме пулаты.

1992 султа туса кёларнёр прицёлёр ВАЗ-21061 сутанаты. Посредник адресёр: Промышленная урамё, 17-2.

Висёр пёлёмлёр шитлёр суртёрн комплекчёр сутанаты, хакёр 25 пин тенкёр. Телефонсем: 3-31-11 (килтёр), 2-19-76 (ёрри)

ВАЗ-2105 сутатпёр. Ватам Хаймёлшлёр И.В. Николаевран ёйтса пёлмелле. Телефон: 2-35-44.

ВАЗ-21011 сутатпёр. Адрес: Ломоносов урамё, 34-23.

Начар вёрлёрхран лайэх тухёр ан кёт!

Пахчасимёрсёр тата чечек культурусин чир лайёх сёрчёрсен вёрлёрхёсем, хунавёсем, йывёрсёр-курёка хётёлекер хатёрсем сутакар сёрнёр пунктёрн адресёр: Дружба урамё, 35 (сёрра уссисем тавакан сёрте). Тавара сертификациленёр. Лицензи номерёр Б-97 095777.

Авторезина, тосол, ГТЖ, мотор сёрвё суртёмёлн туянома заказсем йышанатпёр. Кирлёр сёрре ситерсе паратпёр. Телефон: 5-35-91. 1998 сулхи январён 3-мёршёрнчёр панёр Б-97 16 2104 номерлёр лицензи.

Суту-илёрвё чёнётпёр!

Февралён 6-мёршёрнчёр районти культура суртёнчёр Ульяновскри тир-сёрран фабрики атёр-пушмак сутаты.

М.Б.Багрянцев врач сынсене эрех ёсёрнччен тата табак туртннччен пёр сеансра сиплет.

Пирён патра канёр!

Сеанса пёлёмлёрх аномиллёр ирттеретпёр. Сипленёр чухне таванёсем пулма пултарачёрсёр. Справка паратпёр. Консультаци, каласу, каярахри сёрнавсем тата кодировани хысёрнчир пулёршу - тёлёвсёр! Сипленёр кун, эрнекун, февралён 13, 27-мёршёрнчёр, районти культура суртёнчёр 11 сехетре сёррёттару тата каласу ирттеретпёр. Лицензи МЗ РФ N00164-30, 1995 сулхи январён 16-мёршёрнчёр панёр.

Тёрп редактор Р.Ф.ЗАМАЛЁЕВ.

Редактор тивёрсёрсене пурнёслакан Т.И.БУРАЙКИНА.

Учёрдёлтёрлём: Нурлат районён администрацийёрсёр редакцин ёсёр коллективёр

Хасат эрнере висёр хушчен - юнкун, эрнекун, шаматкун тутарла, вёрёрсла тата чавашла тухаты.

ПИРЁН АДРЕС: 423000, Нурлат хули, Карл Маркс урамё, 19.
ТЕЛЕФОНСЕМ: редактор - 2-12-14, 2-22-81, редактор заместитёлёр тата советсеме обществёллёр организацисен пурнёсён пайёр - 2-10-44, редактор заместитёлёр, явалёр секретарь - 2-18-67, редакторён вёрёрсёр дуближёр ёнёрпё ёслекер заместитёлёр - 2-14-16, редакторён чаваш дуближёр ёнёрпё ёслекер заместитёлёр - 2-10-44, ялхусалёх пайёр, промышленность, сырусеме массёлла ёсёр пайёр - 2-22-51, бухгалтери, реклама пайёр тата фотокорреспондент - 2-15-63.

Хасата Тутар Республикн Информацине пичет министрствинчёр шута илнё.

Регистрациленёр номерёр 34.